

Sygn. II C 275/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Anna Kielek

Protokolant Olga Machowska

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2013 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

orzeka :

- 1 Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki A. K. (1) kwotę 2.861,40 (dwa tysiące osiemset sześćdziesiąt jeden 40/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 1.000 (jeden tysiąc) od dnia 4 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 1.861,40 (jeden tysiąc osiemset sześćdziesiąt jeden 40/100) od dnia 12 września 2012 roku do dnia zapłaty,
- 2 Oddala powództwo co do kwoty 1.500,00 (jeden tysiąc pięćset) złotych,
- 3 Umarza postępowanie, co do kwoty 9.140,08 (dziewięć tysięcy sto czterdzieści 08/100) złotych,
- 4 Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki A. K. (1) kwotę 1.929,44 (jeden tysiąc dziewięćset dwadzieścia dziewięć 44/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt II C 275/13

UZASADNIENIE

W dniu 12 września 2012 r. powódka A. K. (1) złożyła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie, wnosząc o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 9.314,75 zł tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lipca 2010 r. do dnia zapłaty; kwoty 1.000 zł tytułem zwrotu kosztów świadczonej na rzecz powódki przez adw. M. B. pomocy prawnej wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 04 września 2012 r. do dnia zapłaty; kwoty 1.861,40 zł tytułem zwrotu kosztów wydatków na komunikację miejską i taksówki wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12 września 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 1.500 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lipca 2010 r. do dnia zapłaty. Ponadto, powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym: zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego dowód z opinii pisemnej biegłego sądowego z zakresu badania wypadków komunikacyjnych inż. A. P. z dnia 10 stycznia 2011 r., toczącego się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, sygn. akt I Co 2709/10 w postaci kosztów zastępstwa

procesowego i opinii biegłego w kwocie 732,55 zł oraz zwrotu kosztów wywołanych próbą ugodową toczącą się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie, sygn. akt I Co 4400/11 z wniosku A. K. (1) i M. G. (1) z udziałem (...) S.A. w postaci kosztów zastępstwa procesowego i opłaty sądowej w wysokości 40 zł. W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, iż w dniu 20 czerwca 2010 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której został uszkodzony samochód marki „V. (...)”, stanowiący jej własność. Sprawca przedmiotowego zdarzenia M. G. (1) był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Pozwane Towarzystwo odmówiło wypłaty odszkodowania, zarówno na rzecz powódki, jak i na rzecz sprawcy kolizji (z jego polisy AC) z uwagi na niekompatybilność szkód zaistniałych w obydwu pojazdach. Na skutek działania powódki i sprawcy wypadku wszczęto postępowanie zabezpieczające (I Co 2709/10), w wyniku którego wydana została opinia biegłego inż. A. P. stwierdzająca słuszność powódki. Po skierowaniu kolejnego wezwania do zapłaty, Towarzystwo wypłaciło kwotę 17.700 zł na rzecz sprawcy kolizji, odmawiając w dalszym ciągu wypłaty odszkodowania na rzecz powódki. W rezultacie powódka musiała ponieść dodatkowe koszty w łącznej kwocie 13.676,15 zł dochodzone niniejszym pozwem, w tym koszty naprawy pojazdu na własną rękę (k. 5-20, k. 36-41).

Postanowieniem z dnia 10 października 2012 r., Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 1643669/12, przekazując ją następnie postanowieniem z dnia 30 listopada 2012 r. do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Woli w Warszawie (k. 21, 23 i 28).

W odpowiedzi na pozew w dniu 03 czerwca 2013 r., pełnomocnik Towarzystwa (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. Podniósł, iż koszty zastępstwa adwokackiego w postępowaniu zabezpieczającym nie pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym, zaś koszty tego postępowania powinni ponieść obie strony. Nadto, rachunki za przejazd taksówkami nie były zindywidualizowane. Natomiast, intencją pozwanego nie było formułowanie pod adresem powódki zarzutów oszustwa ubezpieczeniowego, lecz kierowane było wątpliwościami, co do przebiegu kolizji. Pełnomocnik pozwanego także wskazał, iż roszczenie powódki w zakresie zwrotu kosztów naprawy pojazdu w kwocie 9.140,08 zł oraz zaległych odsetek w kwocie 3.242,35 zł zostało w dniach 10 ÷ 11 kwietnia 2013 r. przez pozwanego zaspokojone (k. 139-141).

Na rozprawie w dniu 04 czerwca 2013 r. powódka zmodyfikowała swoje roszczenie, zrzekając się żądania zapłaty na jej rzecz kwoty 9.314,75 zł, podtrzymując powództwo w pozostałym zakresie (k. 132- 134, 152).

Pismem procesowym z dnia 13 listopada 2013 r. powódka rozszerzyła powództwo o kwotę 1.008,00 zł, stanowiącą sumę utraconych przez powódkę zarobków wskutek wypełnienia obowiązku stawienia się przed sądem w dniach 04 czerwca 2013 r., 20 września 2013 r. i 19 listopada 2013 r., przy uwzględnieniu stawki godzinowej za pracę powódki w kwocie 140 zł (k. 170 – 171). Ostatecznie powódka w piśmie z dnia 20 listopada 2013 r., sprecyzowała swoje żądanie co do kwoty 1.008,00 zł, wnosząc o zaliczenie jej na poczet kosztów procesu (k.189-190).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 czerwca 2010 r. w W. na skrzyżowaniu ulic (...) doszło do kolizji drogowej w wyniku, której uszkodzony został samochód osobowy marki „V. (...)”, o nr rej. (...), rok produkcji 2004, należący do A. K. (1). Kierujący pojazdem marki „N. (...)”, o nr rej. (...), M. G. (1) nie udzielił należnego pierwszeństwa przejazdu pojazdowi „V.(...)” jadącemu ulicą (...), którym kierowała K. K., córka właścicielki pojazdu. Na miejscu zdarzenia zostało sporządzone przez M. G. (1) oświadczenie, w którym przyznał się on do spowodowania przedmiotowej kolizji. Przybyła także na miejsce kolizji Policja, nie ukarała mandatem żadnego z jej uczestników.

Samochód „N. (...)”, o nr rej. (...), należący do M. G. (1) posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej i Autocasco w Towarzystwie (...) S.A. w W. (dalej (...) S.A.).

A. K. (1) i M. G. (1) zgłosili szkodę w (...) S.A.

Pismem z dnia 21 lipca 2010 r., Ubezpieczeniowe Towarzystwo po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, odmówiło A. K. (1) oraz M. G. (1) wypłatę odszkodowania. Ubezpieczyciel wskazał, iż zgromadzony w toku

postępowania wyjaśniającego materiał nie dostarczył dowodów, aby odpowiedzialność za spowodowanie zdarzenia z dnia 20 czerwca 2010 r. ponosił kierujący pojazdem „N. (...)”, o nr rej. (...). Z analizy zgromadzonego materiału zdjęciowego obu pojazdów wynikało, że ich uszkodzenia nie przystają sobie charakterem oraz rozległością deformacji. Ubezpieczyciel stwierdził, że uszkodzenie w pojeździe A. K. (1) powstały w okolicznościach innych niż podane w zgłoszeniu szkody.

W dniu 27 lipca 2010 r. A. K. (1) i M. G. (1) ponownie zażądali wypłaty odszkodowania, które nie zostało rozpoznane pozytywnie przez Ubezpieczyciela.

A. K. (1) obawiając się, iż odzyskanie należnego jej odszkodowania od (...) S.A. będzie długotrwałe, zwróciła się o zwrot kosztów naprawy pojazdu z polisy ubezpieczeniowej Autocasco, którą zawarła z (...) S.A. w W. (dalej (...) S.A.), nie rezygnując ze swoich roszczeń w stosunku do (...) S.A.

Wobec kolejnej otrzymanej odmowy od (...) S.A., A. K. (1) postanowiła skorzystać z pomocy prawnej adw. M. B., udzielając mu pełnomocnictwo do jej reprezentowania w sprawie o zabezpieczenie dowodów na podstawie art. 310-315 k.p.c. w formie opinii biegłego sądowego, mającej źródło w kolizji drogowej z dnia 20 czerwca 2010 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie na skutek wniosku A. K. (1) i M. G. (1) z dnia 27 sierpnia 2010 r., wszczął postępowanie w przedmiocie zabezpieczenia powyższego dowodu sygn. akt I Co 2709/10 oraz zlecił wykonanie opinii biegłemu sądowemu z zakresu badania wypadków komunikacyjnych inż. A. P..

W dniu 10 stycznia 2011 r. biegły sądowy sporządził opinię, w której stwierdził, iż ślady i uszkodzenia występujące w obydwu pojazdach ściśle ze sobą korespondują i jednoznacznie potwierdzają, że pojazdy zderzyły się ze sobą, a odtworzony mechanizm zderzenia pojazdów odpowiada okolicznościom, które zostały zadeklarowane przez sprawcę kolizji M. G. (1) w jego oświadczeniu złożonym w dniu 20 czerwca 2010 r. Koszt opinii wynoszący kwotę 732,55 zł w całości poniosła A. K. (1), jak również i koszt pomocy prawnej udzielonej jej przez adw. M. B. w kwocie 1.000,00 zł.

Pismem z dnia 01 września 2010 r. (...) S.A. ponownie została wezwana przez A. K. (1) do zapłaty w terminie do dnia 15 września 2010 r. kwoty 25.000 zł tytułem odszkodowania, kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz do pisemnego przeproszenia. W odpowiedzi (...) S.A., w pismach z dnia 20 października 2010 r. i z dnia 24 grudnia 2010 r., odmówiło wypłaty żądanych należności wskazując, iż poprzez złożenie wniosku przez A. K. (1) o przekazanie akt szkody do (...) S.A., celem dochodzenia odszkodowania z Autocasco, zrzekła się ona roszczenia w stosunku do (...) S.A.

W dniu 09 marca 2011 r. (...) S.A., po otrzymaniu opinii biegłego wydanej w sprawie I Co 2709/10 i kolejnym wezwaniu, wypłaciła kwotę 17.700,00 zł na rzecz M. G. (1).

W marcu 2011 r. A. K. (1) zwróciła się do serwisu (...) sp. z o.o. w W. o naprawę samochodu osobowego marki „V.(...)”, o nr rej. (...) uszkodzonego podczas kolizji. W dniu 31 marca 2011 r. ww. serwis wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 17.299,35 zł brutto, za naprawę uszkodzonego pojazdu. Powyższa suma została uiszczona częściowo w kwocie 9.314,75 zł ze środków własnych A. K. (1), a częściowo w kwocie 7.084,60 zł przez (...) S.A.

W okresie niemożności korzystania z samochodu spowodowanego jego uszkodzeniem i naprawą, A. K. (1) była zmuszona korzystać z usług transportu miejskiego i taksówek, celem codziennego dojazdu do pracy, dowiezieniem oraz odbieraniem dwójki dzieci z przedszkola i szkoły oraz na zajęcia dodatkowe. Z tego tytułu A. K. (1) poniosła koszty w kwocie 1.861,40 zł.

W dniu 04 lipca 2011 r. A. K. (1) wspólnie z M. G. (1) podjęła próbę ugodowego zakończenia sporu z (...) S.A., kierując w tym celu wniosek do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie o zawezwanie do próby ugodowej (sygn. akt I Co 4400/11), do której to próby w dniu 27 stycznia 2012 r. nie doszło. Koszt opłaty sądowej w wysokości 40 zł poniosła A. K. (1).

Na skutek wytoczenia niniejszego postępowania pozwany (...) S.A. uznał roszczenie powódki co do kwoty 9.314,75 zł stanowiącej poniesiony koszt naprawy pojazdu przez A. K. (1) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lipca 2010 r.

do dnia zapłaty i w dniu 10 kwietnia 2013 r. zapłacił powódce kwotę 3.242,35 zł stanowiącą odsetki ustawowe, zaś w dniu 11 kwietnia 2013 r. należność główną w kwocie 9.140,08 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy: oświadczenie M. G. (1) o kolizji z dnia 20.06.2010 r. (k. 42-43), pismo z Wydziału Ruchu Drogowego (...) z dnia 31.08.2010 r. (k.44), polisę nr (...) (k. 45), pisma pozwanego z dnia 21.07.2010 r., 20.10.2010 r., 24.12.2010 r. (k. 46-47, 54-55, 57), pisma powódki z dnia 27.07.2010 r., 02.08.2010 r. (k. 48, 49), pełnomocnictwo udzielone adw. M. B. (k. 50), fakturę Vat nr (...) wystawioną przez adw. M. B. (k. 51), pisma złożona w imieniu powódki z dnia 01.09.2010 r., 09.11.2010 r., 03.02.2011 r., 27.08.2010 r., 28.03.2011 r., 01.07.2011 r. (k. 52-53, 56, 58, 59-65, 75, 96-103), potwierdzenie wpłaty kwoty 1.000 zł przez powódkę (k. 74), potwierdzenie wypłaty kwoty 17.700 zł na rzecz M. G. przez pozwanego (k. 76), informację pozwanej o częściowej szkody w pojeździe z dnia 24.10.2010 r. wraz z kosztorysem (k. 77-84), potwierdzenie wypłaty przez (...) S.A. wraz z wyceną szkody (k. 85-86), fakturę Vat nr (...) z dnia 31.03.2011 r. (k. 87), paragony wystawione z tytułu korzystania przez powódkę z usług taksówek i transportu miejskiego (k. 88-93), decyzję (...) S.A. o wypłacie z dnia 05.03.2011 r. (k. 94), potwierdzenie wpłaty przez powódkę kwoty 9.314,75 zł za naprawę pojazdu (k. 95), zeznań świadka K. K. (obecnie P.) (k. 181-182) i zeznań powódki (k. 182-183), a także w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie w sprawie I Co 2709/10, w szczególności: wniosek (k. 1-4), postanowienie z dnia 25.10.2010 r. o zabezpieczenie dowodów (k. 34), opinię biegłego inż. A. P. z dnia 10.01.2011 r. i zdjęcia na nośniku CD (k.47-61, 62), rachunek biegłego (k.63) i postanowienie z dnia 24.01.2011 r. (k.64) oraz o dokumenty znajdujące się w aktach Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w W. w sprawie I Co 4400/11, w szczególności: wniosek (k. 2-5), potwierdzenie uiszczenia opłaty sądowej 2 razy po 40 zł przez wnioskodawców (k. 2 i 50) i protokół z dnia 27.01.2012 r. (k. 68).

Przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia dowody w postaci dokumentów, Sąd uznał za wiarygodne i rzetelne. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała autentyczności, ani prawdziwości tychże dokumentów, zaś Sąd nie dopatrywał się podstaw by czynić to z urzędu. Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na treści wyżej wymienionych dołączonych aktach, nie znajdując podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Sąd uznał również za wiarygodne zeznania świadka K. P. (k. 181-182) i powódki (k. 182-183) w zakresie w jakim były one zgodne z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia przez posiadacza pojazdu mechanicznego odpowiedzialności cywilnej aktualizuje się w wypadku ustalenia odpowiedzialności posiadacza za zaistniałą kolizję drogową. Zgodnie bowiem z art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Poszkodowany natomiast na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 Nr 124, poz. 1152) – dalej zwana ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych, może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń, z którym sprawca kolizji zawarł umowę ubezpieczenia – przy czym zasady odpowiedzialności posiadaczy pojazdów mechanicznych określa art. 436 § 2 k.c., który stanowi, że w razie zderzenia odpowiedzialność posiadaczy następuje w oparciu o zasadę winy.

Niezaprzeczalnie w niniejszej sprawie na kierowcy pojazdu M. G. (1) ciążył z mocy art. 435 § 2 k.c. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej z jego winy powódce, będącej wynikiem zderzenia się samochodów. Sprawca szkody, M. G. (1) bezwarunkowo uznał swoją winę za spowodowanie kolizji w dniu 20 czerwca 2010 roku. Wskazać w tym miejscu należy na dowody zgromadzone w sprawie, w których sprawca wypadku w nie budzący jakichkolwiek wątpliwości i konsekwentny sposób wskazywał na swoją winę, w szczególności w złożonym w dniu zdarzenia

oświadczeniu, jak i we wnioskach kierowanych wspólnie z poszkodowaną do sądów w postaci zabezpieczenia dowodów lub zawiadania pozwanego do próby ugodowej.

W ocenie Sądu szczególne znaczenie z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu z uwagi na odmienne stanowisko stron miała opinia biegłego rzeczoznawcy samochodowego z zakresu wypadków komunikacyjnych inż. A. P., który stwierdził, że ślady i uszkodzenia występujące w obydwu pojazdach ściśle ze sobą korespondują i jednoznacznie potwierdzają, że pojazdy zderzyły się ze sobą. Podniósł, iż uszkodzenia pojazdu powódki zaistniały na skutek zdarzenia w dniu 20 czerwca 2010 r. wskazane przez sprawcę, powstały w okolicznościach przez niego deklarowanych w oświadczeniu.

Zdaniem Sądu biegły dysponując zarówno dokumentami zgromadzonymi w aktach sprawy I Co 2709/10 toczącej się przez Sądem rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, jak i w aktach szkodowych, dysponując wiedzą specjalistyczną, dokonał prawidłowej oceny poszczególnych uszkodzeń powstałych w obydwóch pojazdach na skutek ich zderzenia. Podkreślić należy, iż specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej (tak też Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/2004, publ. Lex nr 151656, w wyroku z dnia 27 listopada 1974 r., II CR 748/1974, niepubl). Dlatego też Sąd nie posiadając wiadomości specjalnych z zakresu techniki samochodem, ruchu drogowego i rekonstrukcji kolizji drogowych, nie ma możliwości dokonania oceny, czy zaistniała przedmiotowa kolizja i czy uszkodzenia powstałe w pojeździe powódki były wynikiem zdarzenia z dnia 20 czerwca 2010 r., natomiast analizując stan faktyczny sprawy i dokumentację poddaną ocenie biegłego oraz złożoną przez niego opinię i rozważania, Sąd przyjął za swoje i uznał je za w pełni miarodajny dowód w sprawie.

W konsekwencji przywołane wyżej rozważania rodzą odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń w oparciu o przytoczoną powyżej podstawę prawną. Ponadto, podkreślenia wymaga przede wszystkim okoliczność, że pozwany zapłacił powódce dochodzoną pozwem należność główną tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu z ustawowymi zaległymi odsetkami i że zapłata ta była następstwem wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie. Zdaniem Sądu, poprzez uregulowanie przedmiotowej należności, pozwany uznał swoją odpowiedzialność za kolizję drogową z dnia 20 czerwca 2010 r. Tym samym spór przeniósł się zatem na płaszczyznę wysokości należnego poszkodowanej odszkodowania, co do pozostałych roszczeń w zakresie zwrotu kosztów świadczonej na rzecz powódki przez adw. M. B. pomocy prawnej w kwocie 1.000,00 zł oraz zwrotu wydatków poniesionych na komunikację miejską i taksówki w kwocie 1.861,40 zł.

W tym zakresie w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że przy ustalaniu wysokości odszkodowania należnego powódce, Sąd kierował się treścią art. 361 § 2 k.c., w którym wyrażona została zasada pełnego odszkodowania za straty, które poszkodowany poniósł (damnum emergens) oraz korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans). Jednocześnie w tym kontekście podnieść należy, że to na stronie powodowej – w myśl art. 6 k.c. i 232 k.p.c. - spoczywał ciężar udowodnienia wysokości należnego odszkodowania.

Stosownie do treści art. 361 § 1 k.c., pozwany ponosi odpowiedzialność za całą wyrządzoną szkodę majątkową tj. za normalne następstwa zdarzenia, z którego wynikała szkoda. Szkodę, pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym z kolizją drogową może co do zasady stanowić również wydatek na zapewnienie właścicielowi uszkodzonego pojazdu możliwości korzystania z innego środka transportu w postaci usług transportu miejskiego i taksówek. Zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny i orzecznictwa uszkodzenie pojazdu i konieczność oddania go do naprawy stanowi szkodę majątkową, w postaci pozbawienia właściciela możliwości korzystania z rzeczy. Utrata możliwości korzystania z przedmiotu stanowi szkodę, która może być wyrażona w pieniądzu, zwłaszcza, gdy istnieje możliwość odpłatnego zaspokojenia uszczerbku, poprzez skorzystanie z cudzej usługi lub najmu cudzego przedmiotu (por. T. Dybowski [w:] System prawa cywilnego. Prawo zobowiązań-część ogólna, pod. Red. Z. Radwańskiego, T. III, część I Ossolineum 1981, s. 232-233). Nie ulega wątpliwości Sądu, że utrata możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu, a w konsekwencji potrzeba zapewnienia posiadaczowi uszkodzonego pojazdu innej możliwości komunikacji pozostaje w normalnym związku przyczynowym z kolizją drogową i koniecznością naprawy uszkodzonego samochodu,

co zostało potwierdzone w uzasadnieniu najnowszej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, publ. Biul.SN. 2011/11/5. W treści tego orzeczenia trafnie wyjaśniono, że „sytuacja, w której doszło już do poniesienia przez poszkodowanego wydatków na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu. Są to wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.). Szkodę stanowią również konieczne wydatki związane ze zdarzeniem szkodzącym. Przy takim ujęciu, stratą w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. są objęte także te wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. Negatywnym następstwem majątkowym jest tu utrata możliwości korzystania z rzeczy, a więc utrata uprawnienia stanowiącego atrybut prawa własności. Oznacza to, że powódka poniosła szkodę rodzącą obowiązek odszkodowawczy pozwanego Towarzystwa. Wydatek jaki poniosła muszą być dodatkowo uzasadniony celowo i ekonomicznie, niezależnie, czy poszkodowana miała możliwości lub nie, do korzystania z komunikacji zbiorowej.

W świetle przedstawionej powyżej argumentacji nie ulega wątpliwości Sądowi, iż poszkodowana mogła skutecznie domagać się zwrotu wydatków poniesionych na skorzystanie z usług korporacji taksówkowych i transportu miejskiego, na czas rozpoznawania przez ubezpieczyciela jej wniosków o odszkodowanie i w konsekwencji ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Zdaniem Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie potwierdza, iż powódka skorzystała z usług korporacji taksówkowych i transportu miejskiego przez okres niezbędny, w czasie trwania naprawy uszkodzonego pojazdu, koszt których wyniósł 1.861,40 zł. Decyzja taka była podyktowana znacznymi trudnościami, jaki niósł ze sobą kilku miesięczny okres braku możliwości korzystania z własnego pojazdu. Ponadto, A. K. (2) wyjaśniła, że samochód był jej niezbędny do dowożenia i odebrania dwójki dzieci z przedszkola i szkoły, dowożenia ich na zajęcia dodatkowe w godzinach popołudniowych, jak również i codzienny dojazd do pracy. Jak wynika z zeznań powódki i świadka K. P., które to zeznania Sąd uznał w tym zakresie za wiarygodny materiał dowodowy, w czasie niesprawności pojazdu, powódka zamieszkiwała na peryferiach W., w dzielnicy C., a pracowała w centrum miasta. Pod uwagę też należy wziąć fakt, iż powódka nie nadużywała korzystania z usług taksówek, lecz jak sama podniosła placówki edukacyjne mieściły się na T., a do miejsca zamieszkania powódki dojeżdżała jedna linia autobusowa jeżdżąca z częstotliwością, co pół godziny, więc do szkoły i przedszkola powódka dowoziła dzieci transportem miejskim. Powódka nie miała innego samochodu do dyspozycji, bowiem jej mąż korzystał w tym czasie ze swojego służbowego pojazdu (k. 181-183).

Powódka także poniosła koszt wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika adw. M. B. w kwocie 1.000 zł, który reprezentował ją w sprawie o zabezpieczenie dowodów (I Co 2709/10) toczącej się przez Sądem rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, gdzie został zabezpieczony dowód w postaci opinii biegłego z zakresu wypadków komunikacyjnych inż. A. P.. Nadto, profesjonalny pełnomocnik pomagał powódce również w prowadzeniu licznej korespondencji ze stroną (k. 52-53, 56, 58, 59-65, 75, 96-103).

Mając na uwadze powyższe rozważenia oraz rozkład ciężaru dowodu, Sąd doszedł do przekonania, że szkoda została również udowodniona przez powódkę fakturą Vat nr (...), z dnia 03 września 2012 r., z której wynikał wydatek poniesiony przez nią tytułem wynagrodzenia za udzieloną pomoc prawną w sprawie I Co 2709/10 (k. 51), jak i paragonów wystawionych z tytułu korzystania przez powódkę z usług taksówek i transportu miejskiego (k. 88-93). Wskazać bowiem należy, że przedmiotowe wydatki pozostają w związku przyczynowym z zaistniałym zdarzeniem w dniu 20 czerwca 2010 r., gdyż zostały poniesione w wyniku odmowy zaspokojenia roszczeń powódki i długotrwałego okresu zwrotu należnego jej świadczenia. Nadto, przedmiotowa faktura, jak i paragony nie były kwestionowane przez pozwanego, co do ich wysokości. Sąd nie podzielił stanowiska strony pozwanej, iż złożone do akt sprawy rachunki nie były zindywidualizowane. Zdaniem Sądu, paragony wystawione przez korporacje taksówkowe są zwyczajowo przyjętym dokumentem potwierdzającym fakt korzystania z ich usług.

O roszczeniu odsetkowym orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie art. 817 § 1 k.c. w zw. z art. 359 § 2 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c., w szczególności: od kwoty 1.000 zł od dnia 04 września 2012 r. do dnia zapłaty, tj. od dnia

następnego od wystawienia faktury Vat nr (...) z dnia 03 września 2012 r. za wykonaną usługę, zaś od kwoty 1.861,40 zł od dnia 12 września 2012 r. do dnia zapłaty, tj. od dnia wniesienia pozwu do sądu.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) na rzecz powódki łączną kwotę 2.861,40 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od ww. poszczególnych kwot.

Oдноśnie żądania zasądzenia kwoty 1.500,00 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lipca 2010 r. do dnia zapłaty, Sąd uznał powództwo w tym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na podstawie przepisów art. 23, 24 i 448 k.c. W myśl powołanych przepisów dobra osobiste człowieka, w tym wolność, cześć, nazwisko, wizerunek pozostają pod ochroną prawa cywilnego (art. 23 k.c.). Ten, czyje dobro osobiste zostało bezprawnie zagrożone cudzym działaniem może żądać zaniechania tego działania, w przypadku zaś, gdy dokonano już naruszenia można zażądać, aby skutki naruszenia zostały usunięte (art. 24 k.c.). Na zasadach przewidzianych w kodeksie można żądać także zadośćuczynienia pieniężnego (art. 448 k.c.).

Z art. 24 § 1 k.c. a contrario wynika jednoznacznie, że konieczna jest bezprawność czynu, aby przysługiwała ochrona dóbr osobistych. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 października 1989 r. (sygn. akt II CR 419/89) do okoliczności wyłączających bezprawność zalicza: „1) działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, 2) wykazywanie prawa podmiotowego, 3) zgodę pokrzywdzonego (ale z zastrzeżeniem uchylenia jej skuteczności w niektórych przypadkach) oraz 4) działania w ochronie uzasadnionego interesu.” W niniejszej sprawie należy zastanowić się nad pierwszą przesłanką wyłączenia bezprawności – czy przedmiotowe stwierdzenie (...) S.A. zawarte w piśmie z dnia 21 lipca 2010 r., iż „uszkodzenie w pojeździe powódki powstały w okolicznościach innych niż podane w zgłoszeniu szkody (k. 46) było działaniem dozwolonym w ramach porządku prawnego, czy też nie. Art. 24 § 1 k.c. zawiera zasadę domniemania bezprawności. W procesie o ochronę dóbr osobistych to pozwany ma obowiązek wykazania istnienia okoliczności usprawiedliwiających te działania.

Strona pozwana podnosiła w swoich pismach procesowych, iż jej intencją nie było formułowanie pod adresem powódki zarzutu oszustwa ubezpieczeniowego, lecz wątpliwościami, co do samego przebiegu kolizji.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.

Cytowany powyżej przepis z całej pewnością wskazuje, iż zakład ubezpieczeń wszczyna postępowanie likwidacyjne (wyjaśniające), zmierzające do stwierdzenia przyczyn i okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania. Po zakończeniu postępowania zakład ubezpieczeń zajmuje ostateczne stanowisko (decyzję) i informuje o ewentualnej drodze sądowej do dochodzenia nieuwzględnionych roszczeń.

W ocenie Sądu ubezpieczyciel zajmując ostateczne stanowisko w piśmie z dnia 21 lipca 2010 r., działał w ramach porządku prawnego. Tym samym, domniemanie bezprawności przewidziane w art. 24 k.c. zostało w sprawie skutecznie obalone, a z nim także bezprawne naruszenie dobrego imienia powódki.

Konieczne ponadto jest - oprócz ustalenia, iż działanie pozwanego było bezprawne – także ustalenie, czy działanie naruszające dobro osobiste wyczerpywało znamiona czynu niedozwolonego, czyli działanie takie musi być zawinione.

Zgodnie z treścią art. 6 kodeksu cywilnego, ciężar udowodnienia wskazanych powyżej spornych okoliczności spoczywał na stronie powodowej. Zasada rozkładu ciężaru dowodu skonkretyzowana w treści art. 6 k.c. przewiduje bowiem, że ten kto, powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty uzasadniające to żądanie. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że powódka okoliczności, na które się powołała, nie wykazała żadnymi środkami dowodowymi. W ocenie Sądu powódka nie udowodniła w niniejszej sprawie w żaden sposób, ani rozmiaru doznanej krzywdy, ani związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy „zarzutem oszustwa ubezpieczeniowego” a naruszonym dobrem, jak również i wysokości żądanego zadośćuczynienia za naruszenie jej dobrego imienia.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż pozwana swoim działaniem nie spowodowała bezprawnego naruszenia dobra osobistego powódki. Nie zostały zatem spełnione przesłanki przewidziane przez przepis art. 24 k.c. oraz art. 448 k.c. Z tych względów powództwo w zakresie żądania zasądzenia kwoty 1.500,00 zł nie zasługiwało na uwzględnienie, o czym Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku, oddalając powództwo.

Nie ulega wątpliwości, iż pozwany zapłacił powódce dochodzoną pozewem należność główną wraz z odsetkami już po wytoczeniu powództwa w niniejszej sprawie. Wobec ograniczenia powództwa do kwoty 5.817,90 zł i cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia w pozostałym zakresie, Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w tej części, o czym orzekł w punkcie 3 sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie 4 sentencji wyroku, rozstrzygnięcie opierając na treści art. 100 k.p.c. Za stosunkowym rozdzieleniem kosztów procesu przemawiało bowiem częściowe uwzględnienie żądania strony powodowej, która wygrała proces w 89 % i w takiej też proporcji wygranej do przegranej Sąd rozliczył poniesione przez strony koszty procesu, na które składały się opłaty sądowe i wynagrodzenia pełnomocników zgodnie ze złożonymi zestawieniami kosztów.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. i wyrażonej tam zasadzie stosunkowego rozliczenia kosztów. Powódka wygrała proces w 89 %, a pozwany w 11 %. Na koszty poniesione przez powódkę składały się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 684 zł (171 zł + 513 zł), opłata sądowa od wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w sprawie I Co 4400/11 w kwocie 40 zł, wynagrodzenie biegłego za sporządzoną opinię w sprawie I Co 2709/10 o zabezpieczenie dowodów w kwocie 732,55 zł oraz zwrot powódce utraconych zarobków celem stawienia się do Sądu w dniach 04.06.2013 r., 20.09.2013 r. 19.11.2013 r. w kwocie 1.008,00 zł (art. 85 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398 ze zm.), co łącznie daje kwotę $2.464,55 \text{ zł} \times 89 \% = 2.193,44 \text{ zł}$. Na koszty poniesione przez pozwanego składały się: kwota 2.400 zł z tytułu zastępstwa prawnego (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348)), co daje kwotę $2.400 \text{ zł} \times 11 \% = 264 \text{ zł}$. Ostatecznie pozwany powinien zwrócić powódce z tego tytułu kwotę 1.929,44 zł ($2.193,44 \text{ zł} - 264 \text{ zł}$).

Mając na względzie powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.